YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu kolmas jaosto)

6 päivänä maaliskuuta 2002 *

Asiassa T-168/99,

Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava, edustajanaan asianajaja A. Creus Carreras,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään F. Santaolalla, G. Rozet ja G. Valero Jordana, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission 31.3.1999 tekemän päätöksen aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely Espanjan viranomaisten Ramondín SA:lle ja Ramondín Cápsulas SA:lle myöntämien tukien osalta sekä määrätä Espanjan viranomaiset keskeyttämään kyseisten tukien maksaminen (EYVL C 194, s. 18),

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Azizi sekä tuomarit K. Lenaerts, V. Tiili, R. M. Moura Ramos ja M. Jaeger,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Plingers,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 26.6.2001 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Sallittu tuen enimmäisintensiteetti Baskimaassa

1 Komission ehdottaman (EYVL 1996, C 25, s. 3) Espanjan aluetukien kartan mukaan myönnettävän tuen enimmäismäärä Baskimaassa on 25 prosenttia nettoavustusekvivalenttina ilmaistuna.

Álavan historiallisella alueella voimassa olevat veroedut

2 Baskimaan voimassa oleva verojärjestelmä perustuu Espanjan 13.5.1981 annetulla lailla nro 12/1981, sellaisena kuin se on muutettuna 4.8.1997 annetulla lailla nro 38/1997, vahvistettuun taloudellista yhteistyötä koskevaan säännöstöön. Kyseisen lainsäädännön mukaan Diputación Foral de Álava voi tietyin edellytyksin päättää omalla alueellaan voimassa olevasta verojärjestelmästä.

3 Tämän perusteella Diputación Foral de Álava on toteuttanut erilaisia verotuksellisia tukitoimenpiteitä, erityisesti 45 prosentin verohyvityksen ja yhtiöveron veroperustan alennuksen.

45 prosentin verohyvitys

4 Territorio Histórico de Álavan vuoden 1995 talousarvion toteuttamisesta 20.12.1994 annetun paikallisen säännöstön (Norma Foral) nro 22/1994 kuudennessa lisäsäännöksessä (Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava, jäljempänä BOTHA nro 5, 13.1.1995) säädetään seuraavaa:

"Uuden aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan 1.1.1995 ja 31.12.1995 välisenä aikana tehdyille investoinneille, jotka ylittävät 2,5 miljardia [Espanjan pesetaa (ESP)], myönnetään Diputación Foral de Álavan päätöksellä 45 prosentin verohyvitys Diputación Foral de Álavan vahvistaman investoinnin määrästä vähennyksenä lopullisesta verona maksettavasta määrästä.

Verohyvitykset, joita ei ole käytetty, koska ne ylittävät maksettavan veron määrän, voidaan siirtää myöhemmäksi aina yhdeksän vuoden päähän siitä vuodesta, jolloin Diputación Foral de Álavan päätös on tehty.

Diputación Foral de Álavan päätöksessä määrätään kuhunkin yksittäistapaukseen sovellettavista aikarajoista ja rajoituksista.

Tämän säännöksen nojalla myönnetyt edut eivät ole yhteensopivia minkään muun veronhuojennuksen kanssa, joka samoista investoinneista voitaisiin myöntää.

Diputación Foral de Álava päättää myös investointiprosessin kestosta; siihen voi sisältyä myös investointeja, jotka on tehty investointeihin johtavan hankkeen valmisteluvaiheen aikana."

5 Kyseisen säännöksen voimassaoloaikaa jatkettiin vuodelle 1996 20.12.1995 annetun paikallisen säännöstön nro 33/1995 viidennellä lisäsäännöksellä (BOTHA nro 4, 10.1.1996), sellaisena kuin sitä on muutettu 5.7.1996 annetun paikallisen säännöstön nro 24/1996 ainoan poikkeussäännöksen (BOTHA nro 90, 9.8.1996) 2.11 §:llä. Verotuksellista toimenpidettä jatkettiin vuodelle 1997 18.12.1996 annetun paikallisen säännöstön nro 31/1996 seitsemännellä lisäsäännöksellä (BOTHA nro 148, 30.12.1996). Verohyvitys, joka vastasi 45:tä prosenttia investointien määrästä, pidettiin voimassa vuonna 1998 ja vuonna 1999 — sanamuodoltaan tosin erilaisena — 19.12.1997 annetun paikallisen säännöstön nro 33/1997 yhdennellätoista lisäsäännöksellä (BOTHA nro 150, 31.12.1997) ja 17.12.1998 annetun paikallisen säännöstön nro 36/1998 seitsemännellä lisäsäännöksellä (BOTHA nro 149, 30.12.1998).

Yhtiöveron veroperustan alennus

6 Paikallisen säännöstön nro 24/1996, joka on annettu 5.7.1996 ja joka on mainittu edellä 5 kohdassa, 26 §:ssä säädetään seuraavaa:

"1. Liiketoimintaansa aloittavat yritykset ovat oikeutettuja taloudellisesta tuloksestaan laskettavan veroperustan alennukseen, joka voi olla ensimmäisenä vuotena 99, toisena vuotena 75, kolmantena vuotena 50 ja neljäntenä vuotena 25 prosenttia, ennen veroperustan tasaamista aiempien tilikausien tappioilla, alkaen ensimmäisestä verovuodesta, jona ne ensimmäisen neljän toimintavuotensa aikana saavuttavat positiivisen tuloksen.

— —

2. Tämän alennuksen saamiseksi verovelvollisten on täytettävä seuraavat edellytykset:

a) Niiden maksetun alkupääoman on oltava vähintään 20 miljoonaa ESP.

b) — —

c) — —

d) Uusi toiminta ei saa olla sellaista, jota on harjoitettu aiemmin suoraan tai välillisesti eri omistuksessa.

e) Uutta liiketoimintaa on harjoitettava kiinteistössä, jossa mikään luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö ei ole aiemmin harjoittanut mitään muuta toimintaa.

f) Yrityksen on kahden ensimmäisen toimintavuotensa aikana investoitava aineelliseen käyttöomaisuuteen vähintään 80 miljoonaa ESP; tätä omaisuutta on käytettävä yrityksen toimintaan eikä sitä saa vuokrata eikä luovuttaa kolmansien käyttöön. Tämän vaatimuksen täyttämiseksi liisaamalla hankittu omaisuus on myös katsottava investoinniksi aineelliseen käyttöomaisuuteen, jos yritys sitoutuu ostamaan sen.

g) Yrityksen on luotava vähintään kymmenen työpaikkaa kuuden kuukauden kuluessa liiketoiminnan aloittamisesta ja sen on pidettävä työvoima vuosittain keskimäärin tällä samalla tasolla siihen vuoteen asti, jona sen oikeus veroperustan alennukseen päättyy.

h) — —

i) Yrityksellä on oltava liiketoimintasuunnitelma vähintään viidelle vuodelle.

3. — —

4. Edellä 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu vähimmäisinvestointi ja 2 kohdan g alakohdassa mainittu työpaikkojen vähimmäismäärä eivät sovi minkään muun samaa investointia tai samoja työpaikkoja koskevan veronhuojennuksen perustaksi.

5. Tässä säännöksessä määrättyä alennusta haetaan verohallinnolle osoitettavalla hakemuksella. Verohallinto tarkastaa perusvaatimusten täyttymisen ja ilmoittaa sitten tarvittaessa hakijayritykselle tilapäisestä luvasta, joka on vahvistettava Álavan Diputación Foralin päätöksellä.

— — ."

Riidan perustana olevat tosiseikat

7 Ramondín SA on Espanjan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, joka on erikoistunut viinien, kuohuviinien ja muiden laatujuomien sulkemiseen tarkoitettujen kapseleiden valmistamiseen. Vuodesta 1971 se on ollut sijoittautuneena Logroñoon La Riojan autonomisella alueella.

8 Ramondín päätti vuonna 1997 siirtää tuotantolaitoksensa Logroñosta Laguardiaan, joka sijaitsee Baskimaassa Álavan historiallisella alueella. Ramondín perusti tästä syystä 15.12.1997 uuden Ramondín Cápsulas SA -nimisen yhtiön, jonka pääomasta se omisti 99,8 prosenttia. Tarkoitus on, että Ramondín Cápsulas ottaa huolehtiakseen kaikista Ramondínin toiminnoista.

9 Álavan Diputación Foralin 21.10.1997 tekemän päätöksen nro 738/1997 perusteella Ramondín sai edellä 4 ja 5 kohdassa tarkoitetun 45 prosentin verohyvityksen. Ramondín Cápsulasilla on vastaperustettuna yhtiönä oikeus edellä 6 kohdassa tarkoitettuun veroperustan alennukseen.

Hallinnollinen menettely

10 Komissio sai 2.10.1997 päivätyllä kirjeellä La Riojan autonomisen alueen presidentiltä kantelun, joka koski Ramondínille tämän liiketoimintojen Baskimaahan siirtämisen yhteydessä väitetysti myönnettyjä valtiontukia.

11 Komissio päätti 31.3.1999 aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn. Se katsoi, että Ramondínille myönnetty verohyvitys ja Ramondín Cápsulasille myönnetty veroperustan alennus olivat EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtiontukia, ja esitti vakavat epäilyksensä näiden toimenpiteiden soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.

12 Samassa päätöksessä komissio määräsi Espanjan viranomaiset keskeyttämään kyseisten verotuksellisten tukien maksamisen.

13 Espanja sai tiedoksi 31.3.1999 tehdyn päätöksen (jäljempänä riidanalainen päätös) 30.4.1999 päivätyllä kirjeellä ja kyseinen kirje julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* 10.7.1999 (EYVL C 194, s. 18).

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

14 Kantaja nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 13.7.1999 toimittamallaan kannekirjelmällä käsiteltävänä olevan kanteen, jossa vaaditaan riidanalaisen päätöksen kumoamista.

15 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn.

16 Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 26.6.2001 pidetyssä istunnossa.

17 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— tutkii kanteen ja katsoo sen perustelluksi

— kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin siinä aloitetaan Álavan paikallisissa säännöstöissä nro 22/1994 ja 24/1996 säädettyjä verotuksellisia toimenpiteitä koskeva valtiontukimenettely ja määrätään Espanjan valtio keskeyttämään kyseisten tukien maksaminen Ramondínille

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

18 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta

— toissijaisesti hylkää kanteen perusteettomana

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Riidan kohde

19 Kanteessaan kantaja väittää, että paikallisella säännöstöllä nro 22/1994 käyttöön otettu verohyvitys ja paikallisella säännöstöllä nro 24/1996 käyttöön otettu veroperustan alennus (jäljempänä riidanalaiset verotukselliset toimenpiteet) eivät ole EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtiontukia. Näin ollen päätös aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdan perusteella riidanalaisia verotuksellisia toimenpiteitä koskeva menettely sekä Espanjan viranomaisille annettu määräys keskeyttää näiden toimenpiteiden soveltaminen ovat lainvastaisia.

20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että komissio on riidanalaisella päätöksellä aloitetun menettelyn päätteeksi tehnyt 22.12.1999 päätöksen 2000/795/EY valtiontuesta, jonka Espanja on myöntänyt Ramondín SA:lle ja Ramondín Cápsulas SA:lle (EYVL 2000, L 318, s. 36).

21 Päätöksessä 2000/795/EY komissio on määritellyt riidanalaiset verotukselliset toimenpiteet valtiontuiksi. Päätöksessä 2000/795/EY näiden toimenpiteiden todetaan lisäksi olevan yhteismarkkinoille kokonaan tai osittain soveltumattomia seuraavalla tavalla:

"Seuraavat Espanjan myöntämät valtiontuet ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia:

a) Ramondín Cápsulas SA:lle myönnetty tuki, johon sisältyy vasta perustetuille yrityksille annettava veropohjan alennus, josta on säädetty 5 päivänä heinäkuuta 1996 annetun säädöksen Norma Foral 24/1996 26 artiklassa;

b) Ramondín SA:lle myönnetty tuki, johon sisältyy Ramondín SA:lle myönnetty verohyvitys määrästä, joka vastaa 45:tä prosenttia 21 päivänä lokakuuta 1997 tehdyssä Álavan maakuntaneuvoston päätöksessä 738/1997 määritellyn investoinnin kustannuksista, sen tuen osan osalta, joka tukien kasaantumisesta annettujen määräysten nojalla ylittää Baskimaan aluetukien sallitun enimmäismäärän, joka on 25 prosentin nettoavustusekvivalentti" (päätöksen 2000/795/EY 2 artikla).

22 Kantaja on nostanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 19.4.2000 jättämällään kannekirjelmällä kumoamiskanteen päätöksestä 2000/795/EY (asia T-92/00).

23 Asiassa T-92/00 nostamassaan kanteessa kantaja on samanlaisin perusteluin kuin nyt käsiteltävänä olevassa asiassa väittänyt, ettei riidanalaisia verotuksellisia toimenpiteitä voida katsoa valtiontuiksi.

24 Tänään asiassa T-92/00 antamassaan tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että komissio on asiamukaisesti katsonut riidanalaiset verotukselliset toimenpiteet valtiontuiksi, ja hylännyt kanteen (yhdistetyt asiat T-92/00 ja T-103/00, Territorio Histórico de Álava ym. v. komissio, tuomio 6.3.2002, Kok. 2002, s. II-1385).

25 Kantajan nyt käsiteltävänä olevan kanteen yhteydessä esittämät väitteet huomioon ottaen (ks. edellä 19 kohta) tämä kanne on jäänyt vaille tarkoitusta.

26 Tältä osin on korostettava kantajan itsensä myöntäneen asiassa T-92/00 nostamassaan kanteessa, että päätöksen 2000/795/EY tekeminen merkitsee sitä, että "[asiassa T-168/99 nostetulla] kanteella ei ole enää tarkoitusta".

27 Näin ollen lausunnon antaminen nyt käsiteltävänä olevassa asiassa raukeaa.

Oikeudenkäyntikulut

28 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 6 kohdan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määrää oikeudenkäyntikuluista harkintansa mukaan, jos lausunnon antaminen asiassa raukeaa. Koska kantajan riidanalaisella päätöksellä aloitetun menettelyn päätteeksi tehdystä päätöksestä 2000/795/EY nostama kanne on hylätty, se on velvoitettava korvaamaan nyt käsiteltävänä olevasta asiasta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut (ks. asia 56/85, Brother v. komissio, tuomio 5.10.1988, Kok. 1988, s. 5655, 8 kohta).

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(laajennettu kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Lausunnon antaminen asiassa raukeaa.**

2) **Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Azizi Lenaerts Tiili

Moura Ramos Jaeger

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä maaliskuuta 2002.

H. Jung M. Jaeger

kirjaaja jaoston puheenjohtaja